

Verslag van de doorlichting van Vrije Kleuterschool te Berchem

instellingsnummer 10348

Data van het doorlichtingsbezoek 05-11-2018, 06-11-2018, 08-11-2018, 09-11-2018

Doorlichtingsteam
Ingrid VAN PEEL
Willy DE HERDT

INHOUDSTAFEL

1	ADMINISTRATIEVE GEGEVENS.....	1
2	TOELICHTING BIJ HET VERSLAG	2
3	IN WELKE MATE ONTWIKKELT DE SCHOOL HAAR EIGEN KWALITEIT?	4
4	IN WELKE MATE VERSTREKT DE SCHOOL KWALITEITSVOL ONDERWIJS?.....	6
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterschool.	6
4.2	De leerlingenbegeleiding	8
5	IN WELKE MATE VOERT DE SCHOOL EEN DOELTREFFEND BELEID OP HET VLAK VAN BEWOONBAARHEID, VEILIGHEID EN HYGIËNE?	10
6	RESPECTEERT DE SCHOOL DE REGELGEVING?.....	12
7	SAMENVATTING	13
7.1	In welk mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
7.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	13
7.2.1	De leerlingenbegeleiding	13
7.2.2	De onderwijsleerpraktijk.....	14
7.3	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	15
8	ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNING EN AANBEVELINGEN	16

1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Instelling	Vrije Kleuterschool
Instellingsnummer	10348
Hoofdstructuur	basisonderwijs
Beleidsverantwoordelijke	Veerle VAN HOOFF - Ilse WAUTERS
Adres	Floralienlaan 370 2 - 2600 Berchem
Telefoonnummer	03-230.12.78
E-mail	info@pulhof-ks.be
Website	www.PULHOF-KS.BE
Bestuur	963645 - VZW Onze-Lieve-Vrouwinstituut Grotesteenweg 489 - 2600 Berchem
Scholengemeenschap	121673 - Pulhof Sint-Lievens Kapucinessenstraat 28 - 2000 Antwerpen
CLB	114942 - Vrij CLB De Wissel Antwerpen Hallershofstraat 7 - 2100 Deurne

De instelling organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaatsen:

- Floralienlaan 370 2 / 2600 Berchem

2 TOELICHTING BIJ HET VERSLAG

Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Elke doorlichting biedt een antwoord op twee onderzoeksvragen.

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het Referentiekader voor Onderwijskwaliteit (het OK) en respecteert ze de regelgeving?

Om de twee onderzoeksvragen te beantwoorden, voert de onderwijsinspectie tijdens elke doorlichting vier onderzoeken uit:

- een onderzoek naar de kwaliteitsontwikkeling;
- een onderzoek naar de onderwijsleerpraktijk;
- een onderzoek naar één kwaliteitsgebied;
- een onderzoek naar het beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoet komt aan de kwaliteitsverwachtingen van het OK aan de hand van een relevante steekproef. De onderzoeken zijn steeds gebaseerd op een triangulatie van onderzoeksmethoden en bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

Het doorlichtingsteam situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Door met ontwikkelingsschalen te werken, wil de onderwijsinspectie het schoolteam stimuleren om de eigen kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus. Het verslag stelt de antwoorden op de onderzoeksvragen ook visueel voor.

beneden de verwachting: er zijn meerdere essentiële elementen die voor verbetering vatbaar zijn.

benadert de verwachting: er zijn naast sterke punten ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor voldoet het geheel nog niet aan de verwachting.

volgens de verwachting: er zijn veel sterke punten en geen belangrijke punten of gebieden ter verbetering. Het geheel voldoet aan de verwachting.

overstijgt de verwachting: er zijn vele sterke punten, met inbegrip van significant voorbeeld van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau 'volgens de verwachting' bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit: 'volgens de verwachting van het Referentiekader voor Onderwijskwaliteit'.

Het ontwikkelingsniveau 'overstijgt de verwachting' bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen, maar op dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn als volgt.

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft een positieve impact op de resultaten en effecten bij de leerlingen.
- De praktijk is ingebed in de werking van de instelling of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of instellingsspecifieke noden of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan (na vertaalslag naar een andere context) andere scholen inspireren.

Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Er zijn twee adviezen mogelijk.

Indien de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert het doorlichtingsteam een gunstig advies. Dit advies heeft twee varianten:

- een gunstig advies zonder meer
- een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.

Indien de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, kan het doorlichtingsteam een ongunstig advies formuleren. Dit advies heeft twee varianten:

- een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur het engagement aangaat om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden. Indien het schoolbestuur gebruik maakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting binnen een tijdspanne die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne;
- een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het schoolbestuur kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur aangeeft om te rechtvaardigen dat er wél een mogelijkheid moest zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

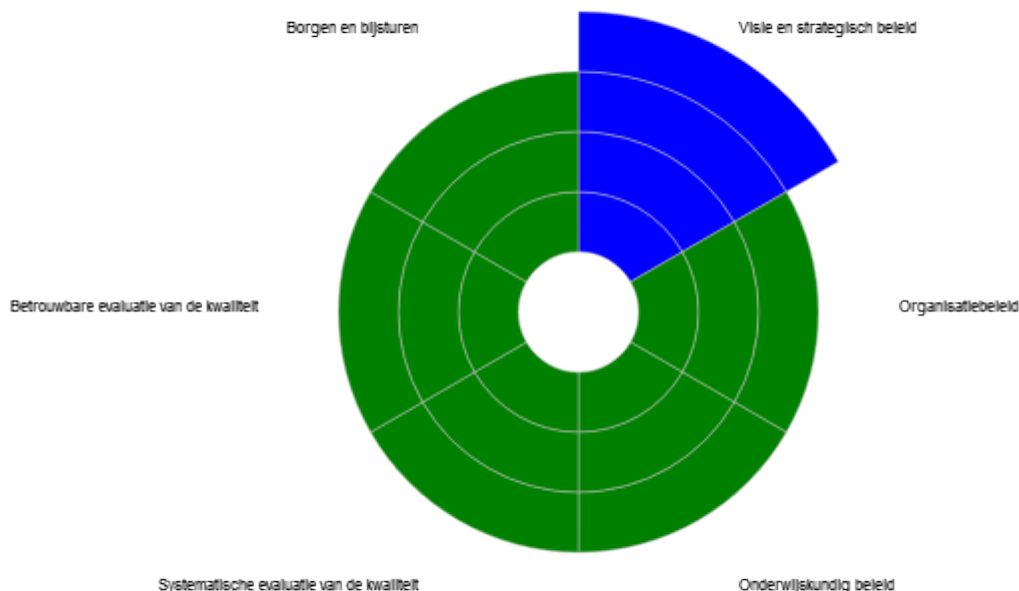
Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. De directeur kan dan feitelijke onjuistheden melden die het doorlichtingsteam nog kan rechtzetten. Het advies en de inschalingen kunnen op dat moment echter niet meer worden gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan de directie of het bestuur een bespreking van het verslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag wordt schriftelijk ingediend en gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De bespreking wordt zo spoedig mogelijk gepland en het bestuur bepaalt zijn vertegenwoordiging. Het doel van dit bijkomende gesprek is verduidelijking over het verslag te krijgen.

Voor meer informatie, raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

3 IN WELKE MATE ONTWIKKELT DE SCHOOL HAAR EIGEN KWALITEIT?

Visie en strategisch beleid

De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de kleuters wil stimuleren. Deze visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Ze vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking en in de onderwijsleerpraktijk. De leraren voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk om de visie te realiseren. De school werkt al jarenlang bewust aan een eigen vertaling van het onderwijsconcept ervaringsgericht onderwijs. Ze evalueert haar visie in een open dialoog en stuurt ze bij waar nodig.

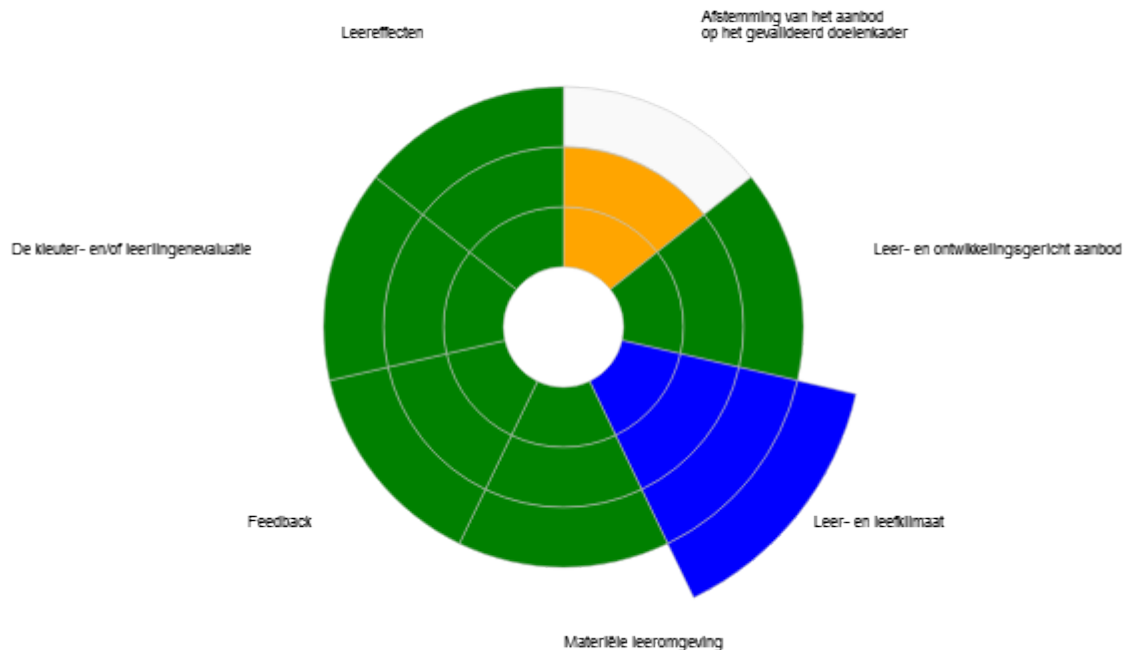
Organisatiebeleid

De school ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie en dialoog belangrijk zijn. Ze staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. Ze stimuleert vernieuwing, reflectie en expertisedeling tussen de teamleden. Ze werkt samen met anderen om de onderwijsleerpraktijk en de schoolwerking te versterken. De school heeft een stabiel zorgteam en heeft mede hierdoor een netwerk uitgebouwd voor de ondersteuning van de leerlingenbegeleiding. De school communiceert frequent en doelgericht over haar werking met externe belanghebbenden. De interne communicatie op beleids- en op uitvoeringsniveau wordt niet door iedereen ervaren als transparant. Ook de verdeling van de beleidstaken en verantwoordelijkheden door een aantal leraren niet als evenwichtig ervaren.

<i>Onderwijskundig beleid</i>	De school ontwikkelt de kwaliteit van haar onderwijsleerpraktijk. De school geeft de onderwijsleerpraktijk en de professionalisering vorm aan de hand van doelgerichte maatregelen en afspraken. De verwachtingen vanuit het schoolbeleid naar aanleiding van de veelvuldige kansen tot professionalisering om de onderwijspraktijk te optimaliseren, zijn niet altijd duidelijk. De school ondersteunt de teamleden onder meer door inzet van externe deskundigen en door de inzet van de coaches/zorgleraren. Toch zijn verscheidene teamleden vragende partij voor meer feedback, opvolging en duidelijke richtlijnen ondermeer over het gebruik van de leerlijnen.
<i>Systematische evaluatie van de kwaliteit</i>	De school evalueert systematisch verschillende aspecten van de schoolwerking. Ze heeft daarbij ruime aandacht voor de evaluatie van de onderwijsleerpraktijk door interne en externe audits.
<i>Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit</i>	De school besteedt bij haar evaluaties aandacht aan de resultaten en effecten bij de kleuters. Ze baseert zich op diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze betreft relevante partners bij haar evaluaties. De evaluaties zijn doorgaans betrouwbaar.
<i>Borgen en bijsturen</i>	De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt doorgaans doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. De knelpunten die blijken uit de enquête psychosociaal welzijn zijn nog weinig omgezet in concrete acties. Verschillende teamleden verwijzen hierbij naar latente stroefheid binnen het beleid.

4 IN WELKE MATE VERSTREKT DE SCHOOL KWALITEITSVOL ONDERWIJS?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterschool.

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

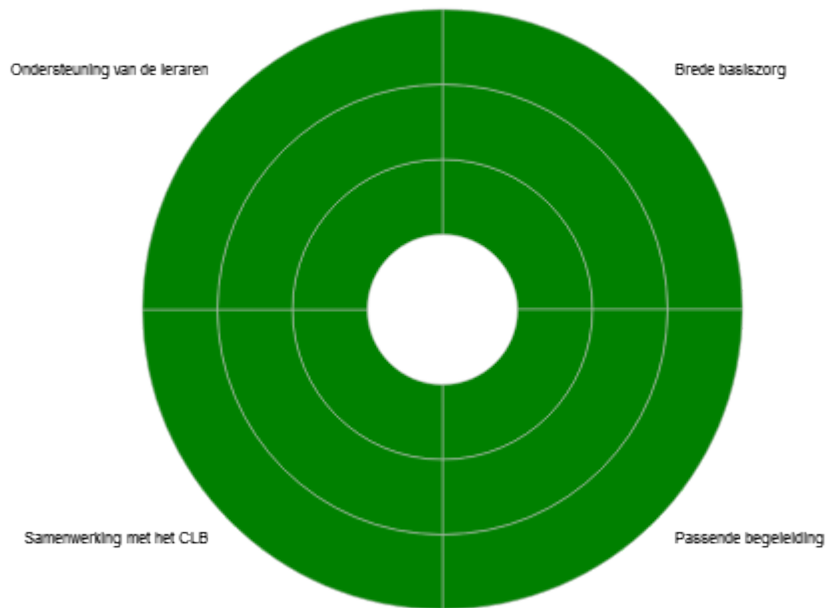
Het aanbod spoort gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader. De teamleden verkennen momenteel een nieuw leerplan. Het werken met een goedgekeurd leerplan is nog niet ingeburgerd in de school. Ook de leerlijnen die hierin vervat zijn, zijn in mindere mate aangewend in de planningen. Hierdoor zijn het evenwicht van het aanbod en de aansluiting bij de ontwikkeling van de kleuters nog werkpunten.

Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

De leraren benutten in groeiende mate de beginsituatie van de groep kleuters om haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces vorm te geven. Het aanbod is veelal samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren en de brede, harmonieuze ontwikkeling. De mate waarin dit gebeurt, is leraarafhankelijk. Dit is onder andere te merken aan de wijze waarop de leraren structuur bieden in hun aanbod en klasinrichting en de maatregelen in verband met noodzakelijke impulscontrole bij kleuters. De onderwijsorganisatie bevordert het nastreven van de doelen. Zo is de gelijkgerichte aandacht voor bewust dagdagelijks bewegen in functie van een brede ontwikkeling opmerkelijk.

- Leer- en leefklimaat* Het team speelt vlot in op de emotionele noden en op de leer-, verzorgings- en ontwikkelingsbehoeften van alle kleuters. De leraren motiveren de kleuters, ondersteunen hen, waarderen hen en geven hen een autonome rol in het onderwijsleerproces. De leraren maken efficiënt gebruik van de beschikbare tijd en beschouwen buitenklasactiviteiten als pedagogische momenten. Warme transitie momenten tussen de school en diverse partners bevorderen het gewenningsproces van de kleuters. De manier waarop de leraren de positieve en stimulerende speelleeromgeving zowel binnen als buiten de klasmuren vormgeven, is een voorbeeld van goede praktijk.
- Materiële leeromgeving* De materiële leeromgeving ondersteunt het nastreven van de visie op ervaringsgericht onderwijs met een rijk basismilieu met veel natuurlijke materialen. Ze stimuleert de ontwikkeling van de kleuters. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Doorgaans is er een doordachte inrichting van de infrastructuur. Er zijn nog kansen tot bijsturing in enkele groepen waar dit niet gebeurt. Er is aandacht in de infrastructuur voor de zorg en de verzorging voor de allerkleinsten.
- Feedback* De leraren geven geregeld ontwikkelingsgerichte feedback, waarbij ze vertrekken vanuit de doelen en de leerervaringen van de kleuters. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
- De kleuter- en/of leerlingenevaluatie* De evaluatie en de observaties zijn in toenemende mate representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. Dit spoort met initiatieven tot verkenning van het leerplan. De evaluatie is transparant, betrouwbaar, breed, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces.
- Leereffecten* Uit de onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en het kleuterwelbevinden blijkt dat het team voldoende inspanningen levert, die daadwerkelijk bijdragen tot de ontwikkeling van de kleuters.

4.2 De leerlingenbegeleiding

Brede basiszorg Het schoolteam stimuleert, conform de eigen visie, de optimale ontwikkeling van alle kleuters. Het schoolteam houdt rekening met de schoolcontext en de kenmerken van de kleutergroep om een krachtige leeromgeving te creëren en proactieve en preventieve acties te plannen op het vlak van leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychisch en sociaal functioneren en preventieve gezondheidszorg. Het schoolteam implementeert deze acties op school- en klasniveau en volgt de kleuters systematisch op.

Passende begeleiding Het schoolteam heeft zicht op de specifieke onderwijsbehoeften van de kleuters en baseert daarop een stapsgewijze begeleiding gericht op gelijke kansen. De begeleiding wordt individueler naarmate de nood aan zorg stijgt. Het schoolteam neemt voor kleuters met specifieke onderwijsbehoeften begeleidende maatregelen op maat, volgt de effecten ervan op en stuurt de maatregelen indien nodig bij. Dit vergt van de betrokken personeelsleden een grote investering inzake tijd en aandacht. Het schoolteam betreft de ouders en relevante partners bij de begeleiding. De communicatie over de begeleiding is laagdrempelig en transparant.

Samenwerking met het CLB

De school werkt systematisch, planmatig en transparant samen met het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) op basis van schoolspecifieke samenwerkingsafspraken op het vlak van leerlingenbegeleiding en versterking van het schoolteam. Het schoolteam baseert zijn ondersteuningsvragen op concrete noden en op een analyse van knelpunten. Wanneer de brede basiszorg en de maatregelen uit de verhoogde zorg niet volstaan, formuleert de school een hulpvraag aan het CLB. Voor een doorverwijzing naar een schoolexterne begeleiding doet het schoolteam een beroep op de draaischijffunctie van het CLB.

Ondersteuning van de leraren

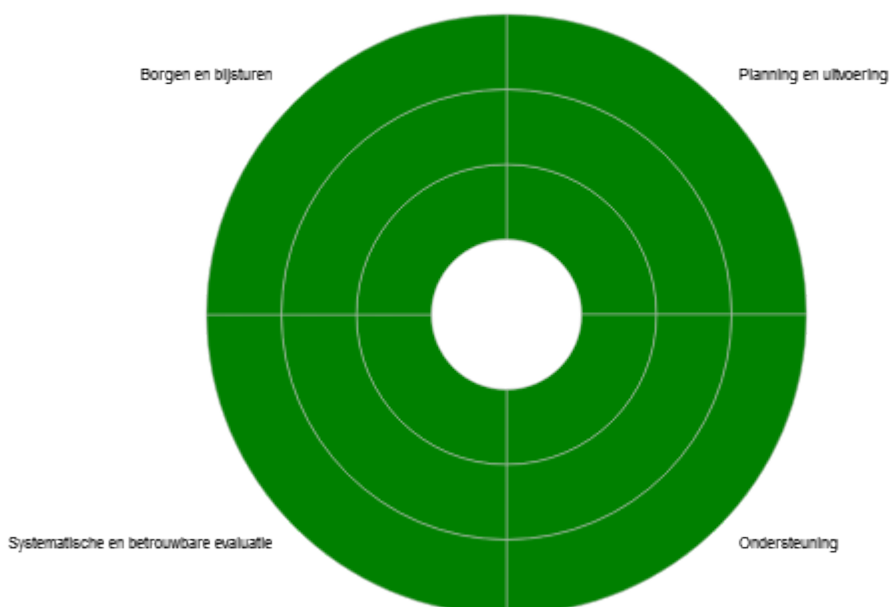
De school coördineert de begeleidingsinitiatieven. Ze brengt de ondersteuningsbehoeften van leraren in kaart en investeert in maatregelen, afspraken en professionaliseringsactiviteiten om het handelen van leraren in de brede basiszorg en in de verhoogde zorg vorm te geven en waar nodig te versterken. De ondersteuning is leraar- en teamgericht met waarneembare effecten in de onderwijsleerpraktijk. Voor bijkomende inhoudelijke expertise doet de school een beroep op het CLB, op de pedagogische begeleidingsdienst, op het ondersteuningsnetwerk en op andere externe diensten.

5 IN WELKE MATE VOERT DE SCHOOL EEN DOELTREFFEND BELEID OP HET VLAK VAN BEWOONBAARHEID, VEILIGHEID EN HYGIËNE?

Het bestuur van de school is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. De onderwijsinspectie doet hierop een marginale controle.

Aan de hand van de volgende selectie van processen gaat ze na of de school hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- elektriciteit
- gebouwen en onderhoud
- noodplanning

Planning en uitvoering De school neemt systematisch maatregelen en plant systematisch acties gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. Ze neemt deze acties op in het globaal preventieplan en het jaaractieplan. Deze plannen gelden voor de hele campus waarvan de kleuterschool slechts een deel is. De school voert de geplande acties systematisch uit. Indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden, neemt de school doeltreffende compenserende maatregelen.

Ondersteuning De school ondersteunt de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties. Ze voorziet planmatig in financiële, materiële en personele middelen.

*Systematische en
betrouwbare evaluatie*

De school evalueert systematisch alle processen en bijhorende acties. Ze verzamelt gegevens om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en baseert zich hiervoor op diverse bronnen. Ze betreft relevante partners bij de evaluaties. Hierdoor zijn de evaluaties doorgaans betrouwbaar. De controle van de uitgangen van de campus is een constant aandachtspunt.

Borgen en bijsturen

De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. De school heeft na een bevraging van de personeelsleden via de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk knelpunten in kaart gebracht. Zo zijn geluidsdemping in de klaslokalen en rugpreventie duidelijke vragen van leraren. Hiertoe zijn nog geen maatregelen voorzien. Anderzijds onderneemt de school wel actie naar aanleiding van een advies van de preventiedienst inzake een recente opgezette buitenruimte op het schoolterrein.

6 RESPECTEERT DE SCHOOL DE REGELGEVING?

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

7 SAMENVATTING

Legenda

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting

7.1 In welk mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid	★
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	●
Systematische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	●

7.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

7.2.1 De leerlingenbegeleiding

Brede basiszorg	●
Passende begeleiding	●
Samenwerking met het CLB	●
Ondersteuning van de leraren	●

7.2.2 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterschool.
Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	◆
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	●
Leer- en leefklimaat	✱
Materiële leeromgeving	●
Feedback	●
De kleuter- en/of leerlingenevaluatie	●
Leereffecten	●

7.3 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Planning en uitvoering	●
Ondersteuning	●
Systematische en betrouwbare evaluatie	●
Borgen en bijsturen	●

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNING EN AANBEVELINGEN

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk in de kleuterschool..
 - De kwaliteit borgen van de leerlingenbegeleiding.
 - De kwaliteit borgen van de kwaliteitsontwikkeling.
 - De kwaliteit borgen van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
-
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader.